

1

Profesorul de istorie și cele două femei

Încă din prima clipă când și-a aruncat privirea pe scrisoarea descoperită în sertarul de la biroul fiicei sale, unde zăcuse mototolită și îndesată printre șosetele de sport, Scott Freeman și-a dat seama că urma să moară cineva.

Nu era genul de senzație pe care s-o poți defini într-o clipă, dar cu toate acestea sentimentul care îl cuprinse era complexitor, ca de primejdie iminentă, și o răceală nefirească i se strecură în suflet. Rămase țintuit locului, în timp ce privirea îi alerga febril pe foaia de hârtie:

Nimeni n-ar putea să te iubească aşa cum te iubesc eu.

Nimeni, niciodată. Suntem sortiți unul altuia și nimic nu va putea să ne despartă. Nimic. Vom fi împreună pe vecie. Într-un fel sau altul.

Scrisoarea nu era semnată.

Fusește tipărită pe o coală de hârtie obișnuită. Literele erau inclinate într-o parte, într-un stil oarecum arhaic. N-a reușit să găsească plicul în care fusese trimisă, aşa că nu cunoștea adresa expeditorului și nu exista nici măcar o stampilă poștală de unde să-și înceapă investigațiile. Puse scrisoarea pe birou și încercă să-i netezească îndoiturile, cutele ce îi dădeau un

aspect grav, amenințător. Cât încă o dată cuvintele de pe foaie și încercă să-și spună că sunt inofensive. O declarație de dragoste demnă de milă, nimic mai mult decât o pasiune trecătoare încojită în inima vreunui coleg de-al lui Ashley, o orbire de moment pe care ea dorise să-o țină secretă doar aşa, dintr-un romanticism copilăresc, greșit înțeles. „Fii serios, își spuse, nu fac decât să exagerezi.“

Dar nimic din ce și-ar fi spus în momentul acela nu ar fi putut alunga fiorul înghețat din sufletul său.

Scott Freeman nu se considera a fi un om pripit sau iute la mânie, nici ușor influențabil. Obișnuia să ia în considerare toate premisele unei decizii, cântărind fiecare aspect al vieții sale de parcă era vorba de fațetele unui diamant, examinat la microscop. Profesia de dascăl îi se potrivea ca o mănușă; avea părul lung și vâlvoi – amintindu-i de tinerețea sa, pe care și-o trăise la sfârșitul anilor 1960 –, și plăcea să umble în blugi și încăltăminte sport și cu o jachetă uzată de catifea, cu petice de piele la coate. Avea o pereche de ochelari pentru citit și încă una pentru condus și nu mergea nicăieri fără să le aibă la el pe amândouă. Se menținea în formă practicând zilnic exerciții fizice, fie alergând pe-afară atunci când era vreme bună, fie cu ajutorul aparatelor de fitness în timpul iernii, care părea să nu se mai sfărsească în New England. Făcea toate asta, în parte, ca să compenseze momentele în care bea din greu de unul singur, de preferință whisky cu gheăză pe care îl „condimenta“ cu o țigără de marijuana. Scott se mândrea cu modul său de a preda, care îi permitea să se lanseze zilnic în discursuri bombastice, pe care le revărsa, pe un ton plin de emfază, asupra auditoriului numeros. Era îndrăgostit de materia pe care o preda și aștepta de fiecare dată venirea lunii septembrie cu mare nerăbdare, dar și cu un strop de cinism, la fel ca majoritatea colegilor săi de la facultate. I se părea

că viața sa e teribil de monotonă și se temea că astăzi face să acorde prea mare importanță amănuntelor de natură istorică, drept pentru care din când în când își permitea niște gesturi oarecum bizare, cum ar fi, de pildă, cumpărarea unui Porsche 911, vechi de zece ani. În afară de zilele în care ninsoarea îl împiedica să-l conducă, era nedespărțit de el, iar dinăuntru răsună mereu muzică rock-and-roll, dată la maximum. Mai avea și o camionetă uzată, pe care o folosea iarna. Din când în când, avea câte o relație, dar numai cu femei de vîrstă lui, care nu aveau prea mari așteptări de la el, consacrandu-și astfel adeverăata pasiune echipelor Red Sox, Celtics și Bruins¹, precum și echipelor sportive din cadrul facultății.

Se considera un om obișnuit, cu o viață banală, și uneori se gândeau că în toată viața sa de adult nu avusese parte decât de trei aventuri adevărate: o dată, în timp ce împreună cu niște prieteni făcea expediții în caiac și vâsleau de-a lungul coastei stâncoase, în Maine, un curent puternic îl despărțise de tovarășii săi și se trezise dintr-o dată singur, înconjurat de ceață, plutind vreme de mai multe ore într-o lume cenușie și tăcerie. Singurul sunet care se auzea era murmurul valurilor ce se loveau de marginile de plastic ale caiacului și, din când în când, plescațitul unei focă sau al unui delfin care ieșea la suprafață apei. Frigul și umezeala îl învăluiau tot mai tare, încețoșându-i vederea. A înțeles că se afla în pericol și că situația putea să devină extrem de gravă, dar cu toate asta își păstrase calmul și așteptase până când o barcă a Pazei de Coastă își făcuse apariția prin ceață deasă ce-l învăluia. Căpitanul îi spusese că în tot acel răstimp se aflase la doar câțiva metri distanță de un curent extrem de puternic, care, după toate probabilitățile, l-ar

¹ Red Sox, Celtics, Bruins – renumite echipe de baseball, baschet, respectiv de hochei pe gheăză care activează în S.U.A. (n.tr.)

fi înhățat, trăgându-l în larg, astfel că, după ce fusese salvat, se simțise mult mai însășimântat decât în clipele când se aflase efectiv în primejdie.

Aceasta fusese una dintre aventurile sale. Celelalte două au fost mai de durată. La vîrsta de opt-sprezece ani, pe când era proaspăt intrat la facultate, în anul 1968, Scott refuzase să fie scutit de armată pe motiv că era student, căci considera inaceptabil din punct de vedere moral ca alții să se expună unor pericole, în timp ce el ar fi stat la adăpost. Entuziasmul său năvalnic a fost privit cu admirație la vremea respectivă, dar impetuozitatea i-a fost spulberată în clipa în care a primit o scrisoare din partea comisiei de recrutare. Cât ai bate din palme, se trezise recrutat, instruit și trimis pe nepusă masă la o unitate de luptă în Vietnam. Vreme de unsprezece luni servise într-o unitate de sprijin logistic. Sarcina lui era aceea de a transmite coordonatele primite prin radio comandanțului bateriei de artilerie, care regla înălțimea și distanța de tragere, după care dădea ordin de tragere, iar șuieratul tunurilor era mai ascuțit și mai puternic decât orice bubuit de tunet pe care îl auzise vreodată. Mai târziu, avusese coșmaruri la gândul că luase parte la uciderea unor ființe umane, chiar dacă nu în mod personal, și, trezindu-se în tocul noptii, se întreba căți ori fi murit: zeci, sute sau poate nici unul. Se întoarsee acasă după un an de zile, fără să fi împușcat cu mâna sa nici un om.

După ce își încheie serviciul militar, se ținu departe de mașinajurile politice ce păreau să fi captat atenția întregii națiuni și se cufundă în studiile sale cu o determinare care îl surprindea chiar și pe el. După ce luase parte la război, fie doar și indirect, istoria îi aducea alinare, căci pe tărâmul ei deciziile erau de mult luate, iar pasiunile, de mult apuse. Nu vorbise nimănui despre timpul petrecut în armată, astfel încât acum, ajuns la mijlocul vieții și inspirându-le celor din jur un respect tacut,

~~se~~ îndoia că vreunul dintre colegii săi de catedră avea măcar ~~luhar~~ că el fusese în război. Într-adevăr, deseori avea impresia că totul fusese doar un vis, un coșmar probabil, și că anul acela ~~încat~~ în luptă și moarte era o amintire vagă, înțeșoată, ireală.

A treia aventură din viața sa fusese, știa prea bine, Ashley.

Scott Freeman luă scrisoarea și, cu ea în mână, merse și se ~~ază~~ pe marginea patului lui Ashley. Pe pat erau trei perne, ~~și una~~ dintre ele, decorată cu o inimă, era cea pe care i-o dănuse el de Ziua Îndrăgostitilor, în urmă cu mai bine de zece ~~ani~~. Mai erau și doi Ursuleți de plus, pe care ea îi botezase ~~Alphonse~~ și ~~Gaston~~, precum și o cuvertură veche, pe care ~~o avea~~ de când se născuse. Scott privi cuvertura și își aduse ~~aminte~~ că, în săptămânilile premergătoare nașterii lui Ashley, ~~se~~ petrecuse un lucru amuzant: amândouă viitoarele bunici îi ~~dăruiseră~~ copilului încă nenăscut câte o cuvertură. Cea de-a doua, din căte știa el, se afla pe un pat similar, într-o cameră ~~asemanătoare~~, în casa mamei ei.

Privirea sa făcu înconjurul camerei. Un perete întreg cu fotografii înfățișând-o pe Ashley împreună cu prietenele ei; o ~~multime~~ de fleacuri decorative; biletele acoperite cu scrisul ei ~~cursiv~~ și ordonat, de adolescentă. Erau tot felul de afișe cu sportivi și poeți, un poem înrămat, de William Butler Yeats¹, și care ~~se~~ sfărtea cu următoarele cuvinte: „Suspin să te sărut, căci tre' să recunosc, știu că-ți voi duce lipsa când vei fi crescut mare“. Era poemul pe care el îl dedicase în ziua când împlinise cinci ani și pe care i-l șoptise de multe ori la ureche seara, la culcare, în timp ce ea aluneca în lumea viselor. Erau și fotografii cu diverse echipe de fotbal și de softball din care făcuse parte de-a lungul timpului, precum și o poză înrămată înfățișând-o în ziua

¹ William Butler Yeats – poet și dramaturg de origine irlandeză, una dintre figurile proeminente ale literaturii secolului XX. (n.tr.)

balului de la sfârșit de an școlar. Poza surprindea cu o precizie fantastică perfecțiunea aceluia trup adolescentin, învăluit în rochia ce acoperea toate curbele acelea apărute peste noapte parcă, cu părul căzându-i într-o simplitate desăvârșită pe uremii goi și cu pielea strălucind de prospetime. Scott Freeman realizează că avea în fața ochilor o adeverată colecție de amintiri, vîrstă copilăriei era acolo prezentă într-o manieră tipică, o cameră asemănătoare, probabil, cu a oricărei alte adolescente, dar în același timp unică în felul ei. Istoria evoluției unei fete de la copilărie la maturitate.

Era acolo și o fotografie cu toți trei, făcută pe când Ashley avea șase ani, probabil cu vreo lună înainte ca mama ei să-l părăsească. Fuseseră atunci împreună în vacanță la mare și, privind poza, i se păru că zâmbetele de pe chipurile lor erau oarecum nefirești, nereușind să mascheze întru totul tensiunea din familia lor. În ziua aceea, Ashley construise un castel de nisip împreună cu mama ei. Fluxul și valurile mării le năruiseră toate eforturile, culcând la pământ întregul edificiu, în ciuda frenzei cu care săpaseră șanțuri și ridicaseră ziduri de protecție.

Cercetă cu privirea pereții, masa și biroul, fără să descopere cel mai mic indiciu că ar fi fost ceva în neregulă. Astă il îngroră și mai mult.

Scott își aruncă din nou privirea pe scrisoare.

Nimeni n-ar putea să te iubească așa cum te iubesc eu.

Scutură din cap. „Asta e o afirmație neadeverată“, se gândi. Toată lumea o iubea pe Ashley.

Ce-l îngrozea era gândul că o persoană chiar putea să credă în simțăminte exprimate în scrisoare. Pentru o clipă, încercă din nou să-și spună că se purta prostete din cauza grijiilor sale excesive față de Ashley. Nu mai era o adolescentă,

terminase chiar și facultatea. Era pe punctul de a se înscrie la curs de istoria artei, în Boston, și avea deja viață ei.

Era nesemnată. Astă însemna că ea știa cine e autorul scrierii. Anonimul era în cazul acesta la fel de sugestiv ca o personalitate, oricare ar fi fost ea.

Lângă marginea patului lui Ashley se afla un telefon roz. Ridică receptorul și formă numărul ei de mobil.

Îl răspunse la al doilea țârrâit.

– Bună, tată! Ce s-a întâmplat?

Glasul ei deborda de tinerețe, entuziasm și incredere. Astă îl făcu să răsuflă ușurat, de parcă îl să ar fi luat brusc o piatră de pe inimă.

– Ce mai faci? O întrebă. Am vrut doar să-ți aud vocea.

Sesiză o ușoară ezitare la celălalt capăt al firului.

Asta nu-i plăcu.

– Nu cine știe ce. La școală e bine. La urma urmelor, munca e tot muncă. Dar știi și tu asta. De fapt, nu pare să se fi schimbat nimic de săptămâna trecută, când eram acasă.

Scott trase adânc aer în piept.

– Nu prea am dat cu ochii de tine. Și n-am avut timp să stăm de vorbă. Voiam doar să mă asigur că totul e-n regulă. N-ai probleme cu noul șef sau cu vreunul dintre profesori, nu-i aşa? Ai mai primit vreo veste cu privire la cursul la care te-ai înscris?

Din nou, o scurtă pauză.

– Nu. Chiar nici una.

El tuși sec.

– Dar cu băieții cum stai? Cu bărbații, de fapt. Ai ceva să-mi spui în privința asta?

Răspunsul nu veni imediat.

– Ashley?

– Nu, spuse ea pe un ton grăbit. Nimic, chiar nimic. Nimic special. Nimic care să-mi dea bătaie de cap.

Scott aşteptă, dar ea nu mai adăugă nimic.

– Vrei să vorbim despre ceva anume? insistă el.

– Nu. Nu prea. Hei, tată, ce-i cu tot interrogatoriul ăsta?

Îi adresă această întrebare cu o lejeritate ce făcea notă discordantă cu îngrijorarea lui.

– Vreau doar să ştiu cum îți merge. Viața ta are un ritm galopant, îi spuse. Așa că uneori simt pur și simplu nevoia să alerg să te prind din urmă.

Ea râse, dar râsul sună oarecum fals.

– Ei bine, bătrâna ta mașină e destul de rapidă.

– N-ai nimic să-mi spui în mod special? repetă el și în clipa următoare se încruntă, dându-și seama că ea avea să-i remарce insistența.

Răspunsul veni prompt.

– Nu. Îți mai spun o dată. De ce mă întrebi asta? E totul în regulă?

– Da, da, sunt bine.

– Dar mama? Și Hope? Sunt bine și ele, nu-i așa?

Își ținu respirația pentru o clipă. Modul familiar în care vorbea despre partenera mamei sale îl descompănea de fiecare dată, cu toate că știa că asta n-ar mai trebui să-l surprindă după atâtia ani.

– Mama ta e bine. Amândouă sunt bine, cred.

– Atunci de ce m-ai sunat? E ceva ce te neliniștește?

Aruncă o privire la scrisoarea din fața lui.

– Nu, nici vorbă. N-am nici un motiv special. Te-am sunat doar așa, să schimbăm două vorbe. Și, oricum, știi bine că asta e sarcina unui tată: suntem mereu neliniștiți. Ne facem griji. Ne imaginăm cele mai complete scenarii. Tragedii, disperare, necazuri pândesc la tot pasul, în mintea noastră. De-asta suntem atât de îngrozitor de plăticoși și dezagreabili.

O auzi râzând, iar asta îl făcu să se simtă un pic mai bine.

– Uite ce e, sunt pe punctul de a intra în muzeu, așa că n-o să mai am semnal în curând. Dar mai vorbim, bine?

– Sigur. Te iubesc

– Și eu te iubesc, tată. Pa!

Așeză receptorul în furcă gândindu-se că uneori tăcerea e mai grăitoare decât vorbele. Și, de data aceasta, avea senzația că în spatele tăcerii se ascundeau un pericol.

Hope Frazier o urmărea cu atenție pe mijlocașa echipei adverse. Tânără jucătoare avea tendința să avanzeze prea mult în partea sa de teren, lăsând-o descupărată pe apărătoarea din spatele ei. Adversara ei directă, jucătoarea lui Hope, o placa strâns, dar nu își dăduse încă seama că ar putea să profite de jocul riscant al acesteia ca să inițieze un contraatac. Hope făcu cățiva pași spre marginea terenului – cu intenția de a cere o schimbare –, dar apoi se răzgândi. Își scoase un carnețel din buzunarul de la spate și un creion minuscul din jachetă și măzzigăli ceva pe hârtie. Un lucru pe care avea de gând să îl comunice fetelor la antrenament. În spatele său se auzi un murmur venit din spatele banca de rezerve; jucătoarele erau obișnuite să vadă carnețelul cu pricina făcându-și apariția din senin. Uneori, notițele însemnau laude și aprecieri, alteori, se lăsau cu dojeni aspre la antrenamentul din ziua următoare. Hope se întoarse către fete.

– Mai observă cineva ce văd eu?

Urmă o scurtă ezitare din partea fetelor. „Fete de liceu, gândi ea. Acum sunt tançoșe de nu le ajungi cu prăjina la nas, ca în clipa următoare să intre-n pământ de timide“. Una dintre fete ridică mâna.

– Da, Molly. Ce ai observat?